

Súd:	Okresný súd Nitra
Spisová značka:	11Ps/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4124201733
Dátum vydania rozhodnutia:	28. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Miroslava Šúlekovej
ECLI:	ECLI:SK:OSNR:2024:4124201733.5

Uznesenie

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou v právnej veci navrhovateľky A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. C. XXXX/X, F. - G., právne zastúpenej Bartošík Šváby s.r.o. so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 35 929 049, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony B. B. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/X, I., právne zastúpeného JUDr. Margitou Kytnarovou, advokátkou so sídlom Sv. Cyrila a Metoda 4595/18, Topoľčany, IČO: 36 097 101, o návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Na tunajšom súde prebieha konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony B. B. H. na základe návrhu jeho dcéry A. B. C. zo dňa 09.02.2024.

2. Návrhom doručeným súdu dňa 29.04.2024 sa navrhovateľka domáha, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým:

I. súd s účinnosťou odo dňa vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 11Ps/4/2024 obmedzuje B. B. H., nar. XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý: a) rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti a jeho hospitalizácii a liečbe, vrátane udeľovania informovaného súhlasu s umiestnením do zdravotníckeho, prípadne sociálneho zariadenia, resp. premiestnenia do iného takéhoto zariadenia a rozhodovania o mieste jeho pobytu, b) vykonávať práva a povinnosti spoločníka a konateľa obchodnej spoločnosti J. D. K. I.,

II. súd s účinnosťou odo dňa vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 11Ps/4/2024 ustanovuje A. B. C., L. H., nar. XX.XX.XXXX za opatrovníčku pre B. B. H., nar. XX.XX.XXXX, pričom opatrovníčka je oprávnená a povinná zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, v ktorých bola jeho spôsobilosť obmedzená.

3. Navrhovateľka návrh odôvodnila potrebou nevyhnutnej a bezodkladnej úpravy pomerov vyplývajúcou z toho, že konaním pána H., resp. jeho nekonaním, keď odmieta akceptovať svoj zhoršený zdravotný stav a dať súhlas s nevyhnutnou liečbou a starostlivosťou, hrozí závažná ujma a neodvratiteľné následky na zdraví pána H. a zároveň jeho konaním, resp. nekonaním vo vzťahu k obchodnej spoločnosti J. D. K. hrozí závažná ekonomická ujma tejto spoločnosti, jej ďalší úpadok a tým aj k ujme na majetku a iných právach menovaného. Spoločnosť ako výrobná firma nevyhnutne potrebuje každodenné obchodné vedenie a operatívne rozhodovanie o jej záležitostiach tak, aby bol zabezpečený jej chod. Zároveň nie je vylúčené, že predtým, ako bude v konaní právoplatne rozhodnuté vo veci samej, bude pán H. v dôsledku svojho nepriaznivého zdravotného stavu, ktorý odmieta akceptovať, zmanipulovaný k nevýhodnému predaju spoločnosti, resp. svojho podielu, napriek tomu, že v minulosti predaj spoločnosti dlhodobo a opakovane odmietal a takýto predaj môže byť realizovaný na jeho úkor, pretože, pokiaľ by k tomu

došlo bez súhlasu opatrovníka a bez schválenia predaja súdom, môže byť vykonaný za neadekvátnu protihodnotu, čím by boli záujmy pána H. nenávratne poškodené.

4. Navrhovateľka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia právne zdôvodnila poukazom na ustanovenia § 324, ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písmeno d), § 361, § 329 ods. 1 veta prvá, § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) a § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP) a poukázala na proporionalitu navrhnutého neodkladného opatrenia, jeho efektívnosť a zároveň na nemožnosť dosiahnutia účelu zabezpečovacím opatrením. Podľa navrhovateľky nariadenie neodkladného opatrenia zabráni tomu, aby došlo k ujme a neodvratiteľným následkom na zdraví, majetku a iných právach B. H., lebo len takýmto spôsobom možno naplniť elementárny princíp civilného práva, a to princíp spravodlivej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov účastníkov súkromnoprávných vzťahov; v danom prípade pána H. a jeho záujmov na ochrane jeho zdravia, majetku a iných práv. Vzhľadom na dočasný charakter neodkladného opatrenia je vylúčené, aby navrhovaným neodkladným opatrením bol vyvolaný nenávratný a nenapraviteľný stav. Dočasné obmedzenie konania pána H. v reštriktívne vymedzených právnych úkonoch a reštriktívne vymedzené oprávnenia dočasného opatrovníka nemôžu byť považované za ujmu, ktorá by pánovi H. mala vzniknúť, ale jeho účelom je práve ochrana zdravia, majetku a iných práv menovaného a predchádzanie hroziacej ujme. Navyše, nie bežné úkony opatrovníka budú podliehať schváleniu súdom, preto bude zabezpečené, aby takéto úkony boli vykonané v záujme menovaného.

5. Súd po oboznámení s návrhom a s obsahom celého spisu zistil, že návrhom doručeným súdu dňa 09.02.2024, upraveným dňa 07.03.2024 sa navrhovateľka domáha, aby súd obmedzil jej otca v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý:

- a. vykonávať právne úkony v rozsahu nakladania s hnutelným a nehnuteľným majetkom, teda uzatvárať kúpne zmluvy, zmluvy o dielo, zmluvy o dodaní služieb, darovacie zmluvy, zámenné zmluvy, zmluvy o postúpení pohľadávky, zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a zabezpečovacom postúpení pohľadávky, zmluvy o prevode obchodného podielu, a to v rozsahu prevyšujúcom hodnotu majetku 1 000,- Eur mesačne,
- b. nakladať s finančnými prostriedkami v rozsahu prevyšujúcom hodnotu 1 000,- Eur mesačne,
- c. uzatvárať úverové zmluvy, zmluvy o pôžičke, poisťné zmluvy,
- d. akýmkoľvek spôsobom zriadiť záložné právo na hnutelnom alebo nehnuteľnom majetku, alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu na nehnuteľnom majetku,
- e. spísať závet a uzatvárať manželstvo,
- f. uzatvárať dohody v dedičskom konaní,
- g. vykonávať práva a povinnosti spoločníka a/alebo konateľa obchodnej spoločnosti

J. D. K., so sídlom: K. XXXX/XXX, I. XXX XX, IČO: XX XXX XXX, zapísaná v Obchodnom registri M. K. F., Oddiel: Sro, Vložka č.: 11784/N,

- h. udeľovať plnomocenstvo,
- i. vykonávať jednostranné právne úkony, teda uznanie dlhu, ručiteľské vyhlásenie, poskytnutie zábezpeky, vzdanie sa práva, započítanie, ručiteľské vyhlásenia a iné jednostranné úkony finančného a majetkového charakteru,
- j. konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, úradmi, súdmi, finančnými inštitúciami,
- k. rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti, o jeho hospitalizácii a liečbe, vrátane udeľovania informovaného súhlasu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- l. riadiť motorové vozidlo,
- m. rozhodovania o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska.

II. Súd ustanovuje A. B. C., L. H., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom D. E. C. XXXX/X, F. - G., PSČ: XXX XX, občan SR, za opatrovníčku pre B. B. H., L. H., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom A. XXXX/X, I., PSČ: XXX XX, občan SR, pričom opatrovníčka je oprávnená a povinná zastupovať opatrovanca pri právnych úkonoch, v ktorých bola spôsobilosť opatrovanca obmedzená a je povinná predkladať súdu správy o výkone svojej opatrovníckej funkcie dvakrát ročne vždy k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie a po skončení funkcie je povinná predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

6. Tunajší súd uznesením č. k. 11Ps/4/2024-14 vydaným dňa 13.02.2024 vyššou súdnou úradníčkou ustanovil B. B. H. B. A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, I. za procesného opatrovníka.

7. Proti tomuto uzneseniu podal B. H. sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca tak, že napadnuté uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom zrušil a vec vrátil vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Z lekárskej správy A. N. A., všeobecného lekára v H. zo dňa 20.04.2024 vyplýva, že B. B. H. trpí viacerými ochoreniami, na ktoré sa lieči, okrem iného má diagnostikovanú zmiešanú kortikálnu a subkortikálnu vaskulárnu demenciu, chorobu srdca, hypertenziu, diabetes mellitus 2 typu s predpísanou liekovou terapiou a diabetickou diétou. Dňa 07.02.2024 bol hospitalizovaný na neurologickej klinike Fakultnej nemocnice v F. pre dekompenzáciu stavu, psychické problémy v zmysle agitovaného správania až agresie, odkiaľ bol dňa 09.02.2024 preložený na psychiatrickú kliniku FN pre postupne sa zhoršujúcu pamäť, psychomotorický nepokoj, agitovanosť, dezorientáciu s poruchami správania, agresivitou. V popredí sú prejavy stredne ťažkého až ťažkého stupňa demencie, je uňho nutná potreba usmerňovania, celodenná opatera a pomoc pri bežných denných činnostiach.

9. Z výpisu z Obchodného registra súd zistil, že B. B. H. je spoločníkom a zároveň jediným konateľom obchodnej spoločnosti J. D. K.. I., ktorá bola zapísaná do obchodného registra dňa 23.02.2000. Spoločnosť má dvoch spoločníkov, B. B. H. a B. A. O., ktorá sa stala spoločníčkou dňa 23.05.2022 a od dňa 08.06.2023 je B. O. tiež prokuristom spoločnosti.

10. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

12. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 325 ods. 2 písmeno d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

17. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

18. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

19. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

21. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

23. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

24. Súd po oboznámení s návrhom, ako aj s celým spisovým materiálom dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pretože sa ním domáha, aby súd dočasne, do skončenia konania vo veci samej o obmedzení spôsobilosti na právne úkony B. B. H., menovaného obmedzil v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý: a) rozhodovať o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti a jeho hospitalizácii a liečbe, vrátane udeľovania informovaného súhlasu s umiestnením do zdravotníckeho, prípadne sociálneho zariadenia, resp. premiestnenia do iného takéhoto zariadenia a rozhodovania o mieste jeho pobytu, b) vykonávať práva a povinnosti spoločníka a konateľa obchodnej spoločnosti J. D. K. I., a zároveň, aby mu dočasne ustanovil za opatrovníčku navrhovateľku s tým, že bude oprávnená zastupovať B. H. v tých právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilý.

25. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je závažným zásahom do osobnostných práv človeka, zákon, konkrétne Civilný mimosporový poriadok, striktné a presne upravuje postup súdu pri rozhodovaní o spôsobilosti na právne úkony v Osobitnej časti, Hlava tretia, Druhý diel a ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, do konania je súd povinný pribrať znalca, ktorého musí aj vypočuť. Musí tiež vypočuť osobu, o spôsobilosti ktorej sa koná, poučiť ju o jej právach, najmä o práve zvoliť si zástupcu a o práve požiadať súd o možnosť, aby sa konania zúčastňoval jeho dôverník, ktorý nie je jeho zástupcom. Z ustanovenia § 248 ods. 2 CMP takisto vyplýva, že o obmedzení spôsobilosti na právne úkony musí súd rozhodnúť rozsudkom. Súd poznamenáva, že rozsudkom rozhoduje po riadne vykonanom dokazovaní na pojednávaní po náležitom zistení skutkového stavu.

26. Z uvedeného potom vyplýva, že nie je možné obmedziť osobu v jej spôsobilosti na právne úkony formou nariadenia neodkladného opatrenia, čo by bolo v rozpore so zákonom.

27. Navrhovateľka okrem poukazu na zdravotný stav otca poukazovala aj na potrebu nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu zabezpečenia chodu obchodnej spoločnosti, v ktorej je jej otec spoločníkom a konateľom.

28. Súd z výpisu z obchodného registra zistil, že spoločnosť J. D. K. má dvoch spoločníkov, B. B. H. a B. A. O., ktorá je zároveň prokuristom spoločnosti, chod spoločnosti je preto zabezpečený, ale ani v prípade, že by tomu tak nebolo, nie je a nemôže byť táto skutočnosť dôvodom, aby súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony spoločníka obchodnej spoločnosti bez riadneho konania, len formou neodkladného opatrenia.

29. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí v ňom byť uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.